

Jungfru Marie kyrkogångsdag

Predikan 2026-02-08

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: Guds uppenbarelse i Kristus

Epistel: Mal. 3:1–4. Evangelium: Luk. 2:22–32

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att din Son fick bäras fram i templet till rening för alla våra synder. Vi tackar dig att ditt ord är som ett frö som bär riklig frukt. Kom med din helige Ande denna stund och vittna för oss genom ditt heliga evangelium. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 3:e årg.: Matt. 13:31–33

31 Jesus lade fram en liknelse för sina åhörare. Han sade: ”Himmelriket är som ett senapskorn som en man tar och sår i sin åker. 32 Det är minst av alla frön, men när det har växt upp är det störst av alla köksväxter och blir ett träd, så att himlens fåglar kommer och bygger bo bland grenarna.” 33 Ännu en liknelse gav han dem: ”Himmelriket är som en surdeg, som en kvinna tar och blandar in i tre mått mjöl tills alltsammans blir syrat.”

Vi firar idag ”Jungfru Marie kyrkogångsdag” som också kallas ”Kyndelsmässodagen” (då man tände ljus). Denna dags betydelse kommer av att man i Gamla Testamentet skulle frambära ett reningsoffer i templet på 40:e dagen efter den förstfödde sonens födelse. Han skulle därmed helgas åt Herren. Lukas skriver i dagens evangelietext: ”När tiden var inne för deras rening enligt Mose lag, tog de med honom upp till Jerusalem för att bära fram honom inför Herren, som det står skrivet i Herrens lag: Varje förstfödd son som öppnar moderlivet ska räknas som **helgad åt Herren**. De skulle också ge det offer som är bestämt i Herrens lag: ett par turturduvor eller två unga duvor” (Luk. 2:22–24). [Se närmare i 3 Mos. 12].

Detta var i GT en förebild för det ställföreträdande verk som Jesus själv nu utförde. Genom att han gick in under GT:s lag och alla dess reningar och offerlagar har han uppfyllt lagen fullständigt och sedan själv blivit det Guds lamm, som bär hela världens synd. Texten om Marias besök med sin förstfödde i templet handlar därför både om vår synd och om förlåtelsen genom Kristus. Nu kan vi genom tron med gott samvete komma inför Gud i förtröstan på vad Jesus har gjort för oss. Genom tron består vi inför Guds heliga och stränga dom. Genom tron på vår ställföreträdare är vi rena och rättfärdiga. Om detta profeterade också Malaki i vår episteltext. Han skriver:

*Se, jag ska sända min budbärare och han ska bereda vägen för mig. Och **Herren** som ni söker ska plötsligt **komma till sitt tempel**, förbundets sändebud som ni längtar efter. Se, han kommer, säger Herren Sebaot ... Han ska **rena Levi söner**, luttra dem som guld och silver så att de kan bära fram offergåvor åt Herren i rättfärdighet (Mal. 3:1,3).*

Maria och Josef var fattiga och därför frambar de enligt lagen bara ett par duvor. Men detta offer behagade Herren därför att det skedde i tron. Nu skedde besöket i templet med Jesusbarnet i yttre ringhet och fattigdom. Men samtidigt vilade hela Guds härlighet där över. Det var Gud själv som blivit människa och som för vår skull bars fram i templet.

Här ska särskilt betonas att barnafödandet i Gamla Testamentet ses som en härlig och underbar Guds gåva. Om och omigen betonas att barnen är en Guds välsignelse. Det står t.ex.: ”Som en fruktsam vinstock är din hustru inne i ditt hus, som olivplantor är dina barn runt ditt bord. Ja, så välsignas den man som vördar Herren” (Ps. 128:3), ”Se, barn är en Herrens gåva, livsfrukt är en

lön. Som pilar i hjältens hand är barn man får vid unga år. Lycklig är den man vars koger är fyllt med dem” (Ps. 127 : 3).

Gud har i skapelsen välsignat man och kvinna och gett dem befallning om äktenskapet. Därmed hör också familjen och barnen med till Guds skapelseordning. Gud vill skydda denna ordning, särskilt genom det sjätte budet. Detta är nödvändigt på grund av synden.

Genom syndafallet har synden kommit in och fortplantas vidare till varje nyfödd människa. Bibeln säger tydligt och klart: ”*Ja, med skuld är jag född och med synd blev jag till i min moders liv*” (Ps. 51:7). Paulus skriver: ”*Genom en enda människa kom synden in i världen, och genom synden döden. På så sätt nådde döden alla människor, eftersom alla hade syndat*” (Rom. 5:12).

Bestämmelserna om att kvinnor som fött sitt första barn skulle bära fram det i templet talar i grunden om dessa två saker. **För det första:** Barnet som har fötts är en Guds skapelse och en Guds gåva. Därför skall vi i tacksamhet och med glädje ta emot de barn Gud skänker oss och också ta hand om dem, vårda dem och undervisa dem i Guds ord från allra första början. Vi bär fram barnen i dopet som skänker dem syndernas förlåtelse och sedan får barnen växa upp i hem där man läser Guds ord, ber till Gud och sjunger psalmer och lovsånger. Det är kristna hem där man också efter konfirmationen brukar avlösningens och nattvardens heliga sakrament. Detta är Guds vilja. Så kommer barnen från det att de är små genom dopet in i den kristna kyrkan och får sedan den dagliga omvändelsen genom ordet och senare också genom de övriga sakramenten.

För det andra: Redan som nyfödda har barnen arvsynd. Det är denna synd som sedan tar sig uttryck i alla möjliga syndiga gärningar, t.ex. vrede, avund, högmod, girighet, otuktiga tankar och bilder, elakhet och olydnad. Och även om inte de värsta yttre gärningarna sker så är hjärtat orent och uppfyllt av all slags ond begärelse. Därför måste barnen precis som vi vuxna dagligen bli omvända till Gud. Det sker genom att Gud i sitt ord förkunnar både syndernas straff och syndernas förlåtelse.

Så skulle frambärandet av barnet i templet tillsammans med djuroffret vara en förkunnelse om arvsynden och nödvändigheten av att bli renad från detta onda. Kristendomens fiender förfasar sig särskilt över detta att Bibeln lär att alla människor är syndare redan från moderlivet. Därför har man särskilt ryggat tillbaka inför talet om ”barnaföderskors rening” och ceremonier som den i sig goda s.k. ”kyrktagningen” eller ”en moders välsignelse” efter det att hon fött barn. Hon välkomnas då tillbaka av församlingen i tacksamhet till Gud. Allt detta har felaktigt gjorts till en kvinnofråga och en del av kampen för det man kallar ”kvinnans frigörelse”. Men synden finns i lika mån hos alla människor. Både män och kvinnor får samma syndernas förlåtelse i kraft av Kristi offer och genom tron på honom. Därför var frambärandet av barnet i templet *en helgelse*, en rening till syndernas förlåtelse. Det man egentligen reagerar mot är att Gud har gett oss en särskild skapelseordning med olika uppgifter för män och kvinnor. Man vill inte heller höra talas om synden utan menar att människan i sig själv är god och vet bättre än Gud själv.

Som en ytterligare utläggning över dagens ämne om *Guds uppenbarelse i Kristus* talar Jesus i predikotexten i två liknelser om himmelriket. Han liknar det vid det lilla senapskornet och vid jästen man blandar i brödet. Detta handlar om att Guds rike är fördolt under kyrkans tid i världen, men att det ska bli uppenbart i stor härlighet i evigheten. Därför uppmanar Jesus oss att förstå vilken stor kraft evangelium har, trots att det ser så oansenligt ut inför världen. Endast evangeliet om Kristus har kraften att övervinna både arvsynden och alla dess hemska följder. Mot den kristna kyrkan står de tre huvudfienderna: djävulen, världen och vår egen syndiga natur. När vi föds är vi på grund av arvsynden medborgare i djävulens rike. Där råder världens ogudaktiga tankar. Följden är att ogudaktighet och synd råder i hela världen.

Vi ser detta tydligt i krig och ovänskap, maktmissbruk, misshandel, förtryck och ondska. Det som skulle vara Guds goda skapelseordning trampas under fötterna. Man vill inte hålla sig till Guds bud och följa hans ord utan leva enligt sina egna idéer och tankar. När Bibeln då avslöjar synden blir man hatisk mot ordet och förföljer den kristna kyrkan. Så ville t.ex. kung Herodes genast förgöra Jesus när han hade fötts i Betlehem. Så vill också vår tids förvärldsligade, bibelförnekande människor kämpa mot vad man kallar ”bokstavstro” och ”fundamentalism”. Men den kristna kyrkan tror verkligen på varje ord och bokstav i Bibeln och har den som sin grund, sitt fundament. Men detta är ingen s.k. fundamentalistisk extremism. Tvärtom vill de kristna troget följa landets lagar och värna om kärlek, trohet, godhet och sanning.

Men vad hände när Herodes försökte förfölja Kristus? Gud bevarade då Jesusbarnet och sände Josef och Maria till Egypten. Så håller Gud sin hand över kyrkan i alla tider. När människor lyssnar till Guds ord är det som när senapskornet sås i en åker. Det är litet och oansenligt och märks inte. Världen avvisar ordet som svagt och kraftlöst och betydelselöst. Men ändå växer den sanna kristna kyrkan till, fastän det sker omärkligt. Det ser ut som om senapskornet helt hade begravts och förkvävts under den moderna otron och alla dess falska läror. Man glömmer då att det var likadant på Jesu och apostlarnas tid. Evangeliet passade inte heller för den tidens ”moderna människor”. När den kristna missionen gick framåt utlöste det våg efter våg av förföljelser ledda av romerska kejsare och många uppsatta personer som också kallade sig andliga.

Men vad händer med det oansenliga senapskornet? Jo, det bär frukt. När det verkligen är det bibliska, sanna evangeliet som förkunnas vänder det inte tillbaka utan att ha verkat vad Gud vill. Herren säger: *”Så ska det vara med ordet som går ut från min mun. Det ska inte komma tillbaka till mig förgäves utan att ha gjort vad jag vill och utfört vad jag sänt det till”* (Jes. 55:11). Men detta verk sker osynligt i hjärtat hos många människor, några här och några där. Om den yttersta tiden som vi lever i säger Jesus: *”Skall väl Människosonen finna tro när han kommer tillbaka?”* (Luk. 18:8) Han syftar på att förnekelsen och avfallet kommer att gå längre och längre inför återkomsten till domen. Men under allt detta finns den osynliga kyrkan som växer till. Gud har lovat att kyrkan skall finnas i världen ända till den yttersta dagen. Då blir det uppenbart vilket stort träd som vuxit fram ur det lilla senapskornet. Då uppstår alla de som förtröstat på Kristus till evigt liv. Då kommer alla troende i alla tider att möta Jesus när han kommer på skyarna för att sätta sig på sin tron och döma världen. Även de ogudaktiga ska då uppstå. Men ve över de människor som då förnekade arvsyndens och lärde att människan är god innerst inne. Ve över de människor som sade nej till Jesus Kristus och hans förlåtelse. De har då ingenting annat att vänta än en evig förtappelse tillsammans med djävulen och hans änglar. Men saliga alla de som tagit sin tillflykt till Jesus och tron på honom. Då sker det som aposteln Johannes vittnar om i Uppenbarelseboken. Då samlas alla kring Guds tron, där lovsången ljuder:

”Lammet som blev slaktat är värdigt att ta emot makten, rikedomen, visheten, kraften, äran, härligheten och lovsången!”

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.